

379.153

ว. 467 ม

ร. 3

บทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน
ในพื้นที่ชนบทภาคเหนือ

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท

ของ

ปรีชา มณีรัตน์

- 7 พ.ศ. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2531

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

150372

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบไต่พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน
.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดใน 4 จังหวัด
ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดแพร่ จังหวัดเชียงราย ที่ให้
ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ตลอดจนประชาชนสภาตำบล เกษตรตำบล พัฒนาการ
และอนามัยตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย
ครั้งนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณ อาจารย์ประณม สมัครพงศ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ และขอขอบคุณเป็นพิเศษเฉพาะ
คุณราตรี มณีรัตน์ ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ
ลุล่วงด้วยดี

ส่วนสิ่งที่พึงเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขออุทิศให้ บิดา มารดา
ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทั้งหลาย ทั้งที่มีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว

ปรีชา มณีรัตน์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมุติฐานในการศึกษาวิจัย	5
	นิยามศัพท์	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาคำบล	7
	กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในชุมชน	11
	บทบาทหน้าที่ของสภาคำบลที่เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	14
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	16
	กลุ่มตัวอย่าง	16
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	21
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
	การวิเคราะห์ข้อมูล	22
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26

5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	69
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	73
ข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	80

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	20
2	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด	28
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความถี่เห็น ของกลุ่มตัวอย่างทั้งห้ากลุ่ม	30
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความถี่เห็น ของกลุ่มประธานสภาตำบล	35
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความถี่เห็น ของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด	40
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความถี่เห็น ของกลุ่มเกษตรกรตำบล	45
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความถี่เห็น ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	50
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความถี่เห็น ของกลุ่มพัฒนากร	55
9	สรุปการจัดอันดับความหมายของสภาคำขอตามความถี่เห็นของกลุ่มตัวอย่าง ห้ากลุ่มและความถี่เห็นทุกกลุ่มโดยส่วนรวม	61
10	ผลการทดสอบความสอดคล้องในการจัดอันดับจากการคำนวณค่า Rank Correlation ของกลุ่มตัวอย่างที่ละคู่	67

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิการจัดองค์กรสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติ	
	ฉบับที่ 326/2525	9
2	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	18

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทุกด้าน เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาคนอันเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ในบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนาทางมีจุดมุ่งหมายในทิศทางเดียวกันที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นที่การพัฒนาชนบท (ปฐม นิคมานนท์ 2522 : 2) เพราะประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพัฒนาด้านแต่เป็นเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในชนบท มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีระดับการศึกษาต่ำ อัตราการไม่รู้หนังสือมีมาก รวมทั้งได้รับความเสียเปรียบและความไม่ยุติธรรมนานาประการ การขยายบริการการศึกษาในรูปของการศึกษานอกโรงเรียนจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาชนบทเพื่อจะได้เสริมสร้างความรู้ ความคิด และทักษะที่จำเป็นในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ให้แก่ชาวชนบท

การศึกษานอกโรงเรียนมีศักยภาพอย่างมากในการพัฒนาชนบทประการแรก ได้แก่ ปรากฏการณ์การศึกษานอกโรงเรียน เป็นปรากฏการณ์เกี่ยวกับปรากฏการณ์การพัฒนา คือ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ โดยส่งเสริมการเลือกการตัดสินใจของแต่ละบุคคล ให้บุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตของตนเอง ให้บุคคลรู้จักช่วยตนเองและช่วยพัฒนาสังคมหรือชุมชนของตนเอง ประการที่สอง กลุ่มเป้าหมายหลักของการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งได้แก่ ประชาชนร้อยละ 80 ของประเทศที่อยู่ในชนบท ดังนั้น ความพยายามของการศึกษานอกโรงเรียนจึงเป็นความพยายามเพื่อชาวชนบทอย่างแท้จริง ประการที่สาม การศึกษานอกโรงเรียนเน้นหลักของการศึกษาตลอดชีวิตคือ ให้ความรู้พื้นฐานเพื่อแสวงหาข้อมูลในการดำรงชีวิตในสังคม ให้มีทักษะการทำงานประกอบอาชีพเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และให้มีเครื่องมือในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร การเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อประกอบการตัดสินใจของตนเอง (ทองอยู่ แก้วไทรสะ 2525 : 142)

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเท่าที่ได้ดำเนินการจัดไปแล้วได้ช่วยเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียน สามารถพัฒนาชุมชนทางด้านเศรษฐกิจและการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น เป็นการสนองความต้องการของท้องถิ่น เกิดความเป็นธรรมแก่ประชากรที่ไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในระบบโรงเรียน แก้ปัญหาการไม่รู้หนังสือของประชาชน ขจัดความไม่รู้ ความอศอยากและโรคภัยไข้เจ็บ (บุญเลิศ นาคแก้ว 2525 : 242 - 254)

หลักการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การกระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการวางแผน คัดสินใจและร่วมดำเนินการแทนที่จะรอรับบริการจากรัฐเพียงฝ่ายเดียว ความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องสำคัญ และการที่จะให้การกระจายอำนาจดังกล่าวประสบผลดีจำเป็นต้องมีองค์กรในท้องถิ่น จัดดำเนินการและเป็นเสมือนตัวกลาง เชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในท้องถิ่น องค์กรระดับท้องถิ่นที่ได้รับความสนใจและมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาชนบทในทุก ๆ ด้าน ในปัจจุบัน ได้แก่ สภาตำบล นับว่าเป็นองค์กรที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนไม่ยิ่งหย่อนกว่าการพัฒนาชนบทในท่านอื่น ๆ

สภาตำบลคือหน่วยการปกครองท้องถิ่นขั้นพื้นฐานรูปหนึ่ง จัดในรูปคณะกรรมการ อันประกอบด้วยคณะกรรมการสภาตำบล มีกำนันเป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล แพทย์ประจำตำบล กับราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้โดยการเลือกหมู่บ้านละหนึ่งคน รวมกันเป็นกรรมการและมีปลัดอำเภอหรือพัฒนากรในตำบลเป็นที่ปรึกษาสภาตำบล ครูประจำตำบล เป็นเลขานุการ นายอำเภอ เป็นผู้คัดเลือกเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง (เปรี๊ยะ จามจันทร์ และชาติ กิเรกศรี 2521 : 5)

สภาตำบลเป็นองค์กรท้องถิ่น เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ใกล้ประชาชนมากที่สุด ฐานะในสังคมเป็นผู้นำที่เป็นทางการ ผู้นำโดยธรรมชาติ และผู้นำทางสังคม จัดการศึกษา นอกโรงเรียนและการพัฒนาชนบทให้โดยตลอด สภาตำบลนับว่าเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง เพราะสภาตำบลจะทราบได้ดีว่าประชาชนในชุมชนนั้นสนใจอะไร มีความต้องการอะไร มีปัญหาอะไร อีกประการหนึ่งสภาตำบลมีบทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลและภาค

เอกชนในการส่งเสริมให้การดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและพัฒนาชนบทบังเกิดผลดี โดยมุ่งให้ประชาชนรู้จักช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเองให้มากที่สุด

งานการศึกษานอกโรงเรียนเป็นงานสำคัญงานหนึ่งที่คณะกรรมการสภาตำบลมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด ดังนั้นคณะกรรมการสภาตำบลจึงควรจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกโรงเรียน อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อให้ประโยชน์ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบและสนับสนุนเพื่อจัดทำแผนการในตำบลของตน ดังนั้นบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนเกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียน จึงเป็นเรื่องที่ควรทำความเข้าใจเป็นอย่างยิ่ง เรื่องหนึ่ง ทั้งนี้เพราะสภาตำบลเป็นสถาบันระดับท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด เป็นสถาบันที่ฝึกพัฒนาประชาชนในระดับเบื้องต้นให้ประชาชนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์ในการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการเสนอแนะแนวทางให้สภาตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาคำเนิงานการศึกษานอกโรงเรียนในระดับท้องถิ่นให้บังเกิดผลดี และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษามบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียนตามทัศนะของกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาชนบท
2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคาดหวังของกรรมการสภาตำบลและเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักนี้ จะเป็น ประโยชน์กับสภาตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลพิจารณาหาแนวทางในการ ดำเนินงานด้านการศึกษาออกโรงเรียนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับนโยบายและหลักการ ในการพัฒนาชนบท

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการสรุปผลอ้างอิงให้ครอบคลุมพื้นที่เขตภาคเหนือของ ประเทศไทย ซึ่งมีทั้งสิ้น 16 จังหวัด

กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาชนบท รวมทั้งสิ้น 300 คน รายละเอียดเกี่ยวกับ กลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างในบทที่ 3

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งและสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

2.1.1 กรรมการสภาตำบล

2.1.2 เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ

2.1.3 เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.1.4 เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

2.1.5 เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน

สมมติฐานในการศึกษาวิจัย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญของบทบาทสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ของกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก มีความสอดคล้องกัน

นิยามศัพท์

1. สภาตำบล หมายถึง หน่วยงานปกครองท้องถิ่น จัดในรูปคณะกรรมการ ประกอบด้วยกำนันเป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล แพทย์ประจำตำบล ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเลือกตั้งเป็นกรรมการ มีครูประจำตำบลเป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่บริหารงานของสภาตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาชนบท ให้ความร่วมมือ ประสานงาน เผยแพร่ การดำเนินงานพัฒนาและการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515
2. งานการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง การจัดประเภทการเรียนรู้อย่างเป็นองค์การดำเนินชีวิต ที่จัดให้ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ เน้นพื้นที่ชนบท ซึ่งได้แก่กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดบริการประชาชนวัยต่าง ๆ ซึ่งจัดโดยหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน เช่น การจัดกลุ่มสนใจ ผักชีวิชาชีพ การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ การสอนทางวิทยุและไปรษณีย์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การรวมกลุ่มขององค์กรในท้องถิ่น เป็นต้น
3. ความคิดเห็น หมายถึง การตัดสินใจหรือข้อคิดเห็นของกรรมการสภาตำบล เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ทออบหมายของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ชนบท
4. เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่ชนบทที่สังกัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท 4 กระทรวงต่อไปนี้

4.1 เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด ในการศึกษาค้นคว้าเอกสารอาสามัคร เคนสอน หรือเจ้าหน้าที่
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานงานการศึกษา
นอกโรงเรียนในตำบลนั้น ๆ

4.2 เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ เกษตรตำบล ซึ่งเป็น
เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

4.3 เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ ออามัยตำบล หรือยุ้งครรภ์
ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

4.4 เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ พัฒนาการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาตำบล

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย นั่นคือ เป็นการกระจายอำนาจมาให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองได้

การแบ่งส่วนราชการในรูปตำบลมีมานานแล้ว ตัวอย่าง เช่น ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ได้แบ่งการปกครองในแต่ละเมืองออกเป็นแขวงมีนายแขวง เป็นผู้ปกครอง แต่ละแขวงแบ่งออกเป็นตำบล หัวหน้าตำบลมีตำแหน่งเป็นพันและในเขตปกครองของพันก็แบ่งออกเป็นหมู่บ้านต่าง ๆ ในแต่ละหมู่บ้านมีนายบ้านเป็นผู้ปกครอง (กรมการปกครอง 2519 : 2 - 3)

หากพิจารณาการแบ่งส่วนราชการท้องถิ่นตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์มาจนถึงปัจจุบัน มีโครงสร้างไม่แตกต่างกันนักจะมีแตกต่างไปบ้างก็เกี่ยวกับคณะกรรมการ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในระดับตำบล

ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ได้กำหนดให้ตำบลหนึ่งมีคณะกรรมการคณะหนึ่งมีหน้าที่เสนอขอแนะนำและคำปรึกษาต่อกำนันในการปฏิบัติหน้าที่ภายในเขตปกครองของตำบล คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลเป็นกรรมการตำบลโดยตำแหน่ง กรรมการนอกจากนี้ มีครูประชาบาลในตำบลหนึ่งคน และกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านและหนึ่งคน โดยนายอำเภอเป็นผู้คัดเลือก (กรมการปกครอง 2522 : 100)

ใน พ.ศ. 2498 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้นำแนวคิดในการปกครองท้องถิ่นจากยุโรปและอเมริกามาใช้ โดยแบ่งคณะกรรมการระดับตำบลออกเป็น 2 คณะ คือ

1. คณะกรรมการตำบลประกอบด้วย กำนัน แพทย์ประจำตำบล หัวหน้าส่วนราชการในตำบล ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล ครูใหญ่ทุกโรงเรียน ครูประชาบาลหนึ่งคน และราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ

2. สภาตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาตำบลจากหมู่บ้านละ 2 คน (กรมการปกครอง 2522 : 100)

การดำเนินงานรูปคณะกรรมการดังกล่าวไม่ประสบผลดี ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2509 จึงได้รวมคณะกรรมการทั้ง 2 ชุด เป็นกรรมการชุดเดียวกันเรียกว่า คณะกรรมการสภาตำบล ประกอบด้วยกรรมการ 3 ประเภท คือ

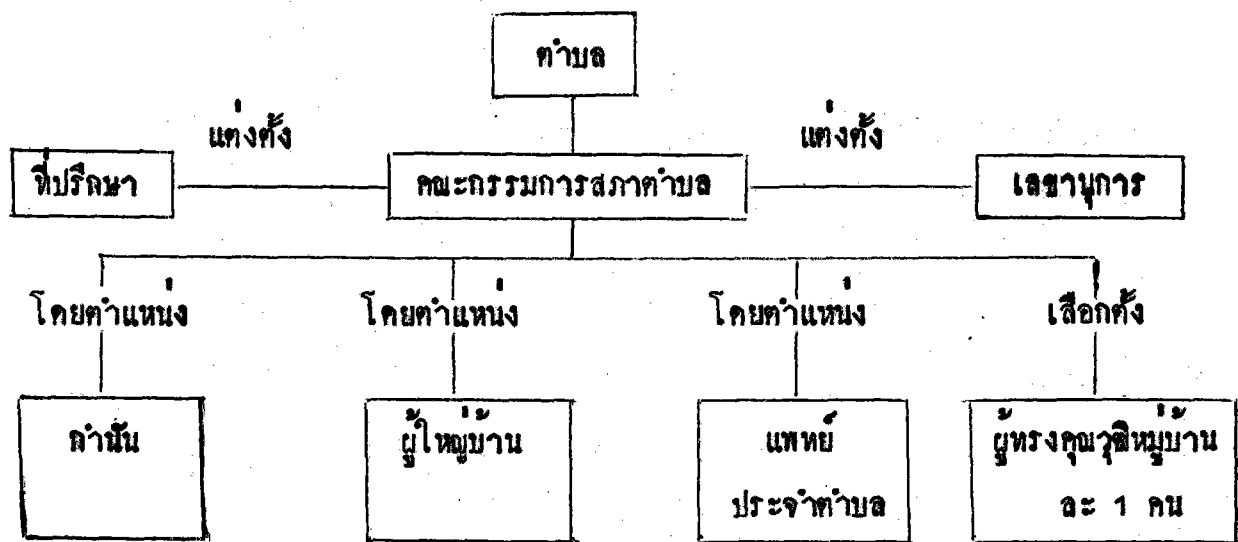
1. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
2. กรรมการโดยการคัดเลือก ได้แก่ ครูประจำโรงเรียนในตำบลนั้น 1 คน
3. กรรมการโดยการเลือกตั้ง จากรายการหมู่บ้านละ 1 คน

(ประสิทธิ์ แบนแก้ว 2523 : 6 - 7)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 รัฐบาลคณะปฏิวัติได้ปรับปรุงการปกครองของสภาตำบล ให้รัดกุมยิ่งขึ้นกว่าเดิม ตามประกาศฉบับที่ 326/2515 และได้ใช้มาจนถึงทุกวันนี้ ประกอบด้วยกรรมการ 2 ประเภท คือ

1. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลและแพทย์ประจำตำบล
 2. กรรมการโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ รายการผู้ทรงคุณวุฒิจากหมู่บ้านละ 1 คน
- อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี มีปลัดอำเภอ หรือพัฒนากรในตำบลเป็นที่ปรึกษา ครูประจำโรงเรียนเลขานุการ โดยนายอำเภอเป็นผู้คัดเลือก เสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

(เปื้อง งามจันทร์ และชาติ กิเรกศรี 2521 : 5) การจัดองค์กรสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515 ดังกล่าว แสดงในภาพประกอบ 1 ดังนี้ (กรมการปกครอง 2522 : 104)

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิการจัดองค์กรสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515

จากเอกสารของกรมการปกครอง ได้ระบุลักษณะสำคัญของสภาตำบล 6 ประการ ดังนี้

1. มีงบประมาณและรายได้เป็นของตนเอง รวม 5 ประเภท คือ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง อากรแสตมป์ ค่าธรรมเนียมโรงแสตมป์และโรงพักแสตมป์และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนัน
2. มีที่ทำการตำบล
3. มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี
4. มีเจ้าหน้าที่ประจำคือ เลขานุการ
5. มีค่าใช้จ่ายในการประชุมกรรมการสภาตำบล และ
6. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

(กรมการปกครอง 2522 : 107)

สำหรับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสถาบันตำบลนั้น ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515 ได้กำหนดไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. บริหารงานของสภาตำบลหรือคำเป็นการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการและงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตำบล
3. ให้ความร่วมมือและประสานงานในโครงการ
4. เผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาของทางราชการให้ราษฎรทราบ
5. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ที่กำหนดหน้าที่ไว้
6. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ทางราชการมอบหมาย

(กรมการปกครอง 2519 : 65 - 66)

คณะกรรมการสภาตำบลควรมีบทบาทในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียนดังนี้ คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและหลักการพัฒนาชนบทแนวใหม่ ซึ่งเน้นให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาของตนเอง ด้วยตนเองมากที่สุด วิธีการสำรวจความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่นของตนเองและพิจารณาโครงการที่มีความจำเป็นก่อนหลัง เพื่อเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอความช่วยเหลือหรือบรรจู่ในแผนพัฒนาตำบล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานการศึกษาออกโรงเรียนที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนจัด สามารถที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นตัวแทน หรือผู้ประสานงานในระดับตำบล และร่วมมือในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เป็นศูนย์ในการถ่ายทอดความรู้และข่าวสาร มีความสามัคคีทำงานเป็นหมู่คณะ (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา 2525 : 12 - 13)

ในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียนของคณะกรรมการสภาตำบล มีปัญหาและอุปสรรคดังนี้คือ ประการแรกขาดความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ส่วนมากมักเป็นความต้องการของคณะกรรมการสภาตำบลหรือคนกลุ่มน้อย ไม่ใช่ความต้องการที่แท้จริงของคนส่วนมาก ประการที่สอง ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสภาตำบล ไม่มีการประสานงานที่ดี ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร ประการที่สาม ขาดความสามัคคี ยังไม่เข้าใจการทำงานระบบกลุ่มในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ยังต้องการให้ผู้อื่นช่วยแก้ปัญหา (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา 2525 : 60 - 61)

กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในชนบท

การพัฒนาชนบท เป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะประชาชนร้อยละ 80 ของประเทศอาศัยอยู่ในชนบท ดังนั้น การพัฒนาทุกรูปแบบจึงควรมุ่งไปที่ชนบทเป็นอันดับแรก เพื่อพัฒนาให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี พออยู่พอกิน มีปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความยุติธรรมในสังคม หรือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาชนบทเป็นประเด็นแรก แล้วจะส่งผลให้การพัฒนาค้นอื่นก็ขึ้นไปด้วย เพราะการพัฒนาชนบทเปรียบเสมือนพัฒนาคนส่วนใหญ่ คือ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพก็คือการให้การศึกษา และการศึกษานอกระบบโรงเรียนจะมีบทบาทในการสร้างความคิด ความรู้ ความสามารถในการให้ประชาชนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ที่สำคัญคือชุมชนในชนบทมีแหล่งที่เอื้อต่อการศึกษาในวงจำกัด ให้ชาวชนบทได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ของโลก ความก้าวหน้า ทางด้านวิทยาศาสตร์ทางเทคโนโลยี และการเพิ่มของประชากร ดังนั้น กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องจัดให้กับชาวชนบท ได้มีโอกาสได้ศึกษาเพื่อขจัดความไม่รู้ ความยากจน โรคภัยไข้เจ็บ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถที่จะพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยลดช่องว่างทางด้านโอกาสทางการศึกษาระหว่างคนในเมืองและคนในชนบทให้มีความเหลื่อมล้ำกันน้อยที่สุด (ปฐม นิคมานนท์ 2522 : 36 - 38)

งานการศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบันนี้ มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินการจัดอยู่ มีทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและภาคเอกชน แต่ถ้ามองไปถึงพื้นที่ในชนบท มีหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลและเอกชนที่เข้าไปดำเนินการจัดนั้นไม่มากนักที่จัดกันอย่างเป็นจริง เป็นจังในลักษณะผสมผสาน โดยร่วมกันวางแผน ดำเนินการจัด และติดตามผล หน่วยงานต่าง ๆ มีดังนี้คือ

1. กรมพัฒนาชุมชน และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
2. กรมการส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. กรมอนามัย สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
4. กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
5. ภาคเอกชน ได้แก่ ฆราวาส มูลนิธิต่าง ๆ

การจัดกิจกรรมนอกโรงเรียนเท่าที่เป็นอยู่ในขณะปีงบประมาณออกเป็น 3 ประเภท

1. การให้ความรู้สำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ การศึกษาที่จัดสำหรับช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น การศึกษาประเภทนี้จะมีลักษณะที่กำหนดเนื้อหาสาระไว้เป็นแบบแผน มีจุดเริ่มต้นและจุดจบของกระบวนการเรียนรู้แน่นอน

2. การให้ข้อมูล ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลและข่าวสารที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อย้ำและส่งเสริมความรู้ ความคิดต่าง ๆ ป้องกันการสืบทอดหนังสือและสิ่งที่เรียนรู้มา

3. การเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต ได้แก่ การศึกษาที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ชนบท เป็นการจรร่วมกันของหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถ การปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ การแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน มีโครงการต่าง ๆ ที่จัดเพื่อส่งเสริมในชนบท ดังนี้ (ถนอม ม่วงมณี 2527 : 12 - 13)

1. โครงการที่จัดให้ประชาชนพออยู่พอกิน ได้แก่ โครงการฝึกอาชีพ โครงการจัดสอน ตามความสนใจในรูปกลุ่มสนใจ

2. โครงการที่จัดให้ประชาชน เพิ่มความสามารถของชุมชน ได้แก่ โครงการอบรมผู้นำท้องถิ่น อบรมเกษตรกร อบรมผู้ใหญ่ในชนบท อบรมแม่บ้าน

3. โครงการที่จะให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่เปิดเสรี ขั้นพื้นฐานและระดับ 3 - 4 การฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ห้องสมุดเคลื่อนที่ และจัดหน่วยโสตทัศนศึกษาเคลื่อนที่ การจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ

4. โครงการที่จัดให้ประชาชนในค่านอื่น ๆ ได้แก่ อาสาสมัคร จัดบริการหนังสือแก่ประชาชน จัดวิทยาการพื้นบ้านหรือเทคโนโลยีชนบท ให้การศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ ทางค่านวิชาสามัญและวิชาชีพ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา 2525 :

การดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่ง เบญจา ชันไพบูลย์ โต้กล่าวไว้ว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานหลายประการดังนี้คือ

1. นโยบายในการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียน ยังไม่ชัดเจนนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติกว้างมาก ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้

2. กลุ่มเป้าหมายประชากรผู้บริหารที่มีอายุ 7 - 14 ปี ที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนถูกละเลย

3. การประสานงาน การกระจายและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ยังไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบทั้งระดับชาติและท้องถิ่น ไม่มีการประสานงานกันอย่างจริงจังจึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปในลักษณะทางคนต่างทำ

4. การวางแผน การใช้แผน การติดตามผล ขาดข้อมูลเบื้องต้น และข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ทำให้การจัดทำนโยบายและการวางแผนไม่สมบูรณ์ ไม่ชัดเจนพอในการที่จะนำไปทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ได้

5. การไม่รู้สภาพความต้องการที่แท้จริงของบุคคล ทำให้การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่ครบตามความต้องการของชุมชน

6. ขาดผู้เสียสละและอุทิศตนให้กับงานการศึกษานอกโรงเรียนอย่างแท้จริง เพราะเป็นงานที่ต้องเสียสละและทุ่มเทกำลังกายและความคิด (เบญจา ชันไพบูลย์ 2526 : 14)

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนในชนบท คือการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อบริการประชาชนในชนบทให้มีโอกาสได้รับความรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่ง ปฐม นิคมานนท์ ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเพื่อเสริมการพัฒนาชนบทมี 2 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับท้องถิ่นชนบท (Education in Rural Setting) ได้แก่ การศึกษาที่จัดเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น รูปแบบของการศึกษาในท้องถิ่น ว่าจัดอย่างไรจึงจะสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. การศึกษาสำหรับพัฒนาชนบท (Education for Rural Development)

ได้แก่ การจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายอยู่ที่การพัฒนา โดยศึกษาถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อช่วยในการแก้ปัญหา

(ปฐม นิคมานนท์ 2528 : 132 - 133)

บทบาทหน้าที่ของสภาตำบลที่เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

สภาตำบล เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในระดับเบื้องต้น เป็นองค์กรท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชีวิตประชาชนมากที่สุด มีการปฏิบัติงานตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสภาตำบล ตัวอย่างบทบาทของสภาตำบลในการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ การจัดการในมีดังนี้ (พิทวดี ไชยงยศ 2521 : 23 - 27)

1. สำนักงานสภาตำบล
2. ห้องสมุดประชาชนประจำหมู่บ้าน
3. การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและวัฒนธรรมประจำหมู่บ้าน
4. การสนับสนุนการแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย เช่น สนามเด็กเล่นกีฬา ฯลฯ
5. การบริหารส่งเสริมการเกษตรประจำหมู่บ้าน ทั้งด้านความรู้และการตลาด
6. การบริการแพทย์และบริการเลี้ยงตามสายประจำหมู่บ้าน
7. การบริการอนามัยและห้องจักษุประจำหมู่บ้าน
8. การบริการสาธารณสุขปศุสัตว์ประจำหมู่บ้าน

ในการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ชนบท สภาตำบลควรจะมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ทำหน้าที่ประสานงานในระดับท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. มีการสำรวจความต้องการของชุมชนให้ได้ปัญหาอย่างแท้จริงว่า ชุมชนยังขาดอะไร ต้องการอะไร เพื่อที่จะได้จัดได้ตรงตามความต้องการของประชาชน

3. การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามผลของหน่วยงานที่จัดการศึกษา
นอกโรงเรียนในชนบทควรจะได้มีการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน และจริงจัง

4. ส่งเสริม สนับสนุนในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรม
การศึกษานอกโรงเรียน

5. พยายามสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัด
กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

เมื่อปี พ.ศ. 2521 พิทวดี ไชยยังยศ ได้ทำการศึกษาวิจัยบทบาทของสภาคำบด
ในการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนตามความคาดหวังของกลุ่มบุคคล 5 กลุ่ม คือ กลุ่ม
ผู้บริหารระดับนโยบาย 25 คน กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 56 คน กลุ่มคณะกรรมการสภาคำบด
97 คน กลุ่มประชาชน 235 คน กลุ่มนักศึกษาระดับ ปกศ.สูง วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
131 คน รวมทั้งสิ้น 544 คน ผลปรากฏว่าบทบาทของสภาคำบดในการส่งเสริมการศึกษา
นอกโรงเรียนตามความคาดหวังผู้บริหารระดับนโยบาย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ
สภาคำบด ประชาชน และนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
ความคาดหวังของกลุ่มผู้บริหารระดับนโยบายสูงกว่ากลุ่มประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 (พิทวดี ไชยยังยศ 2521 : 51 - 52)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

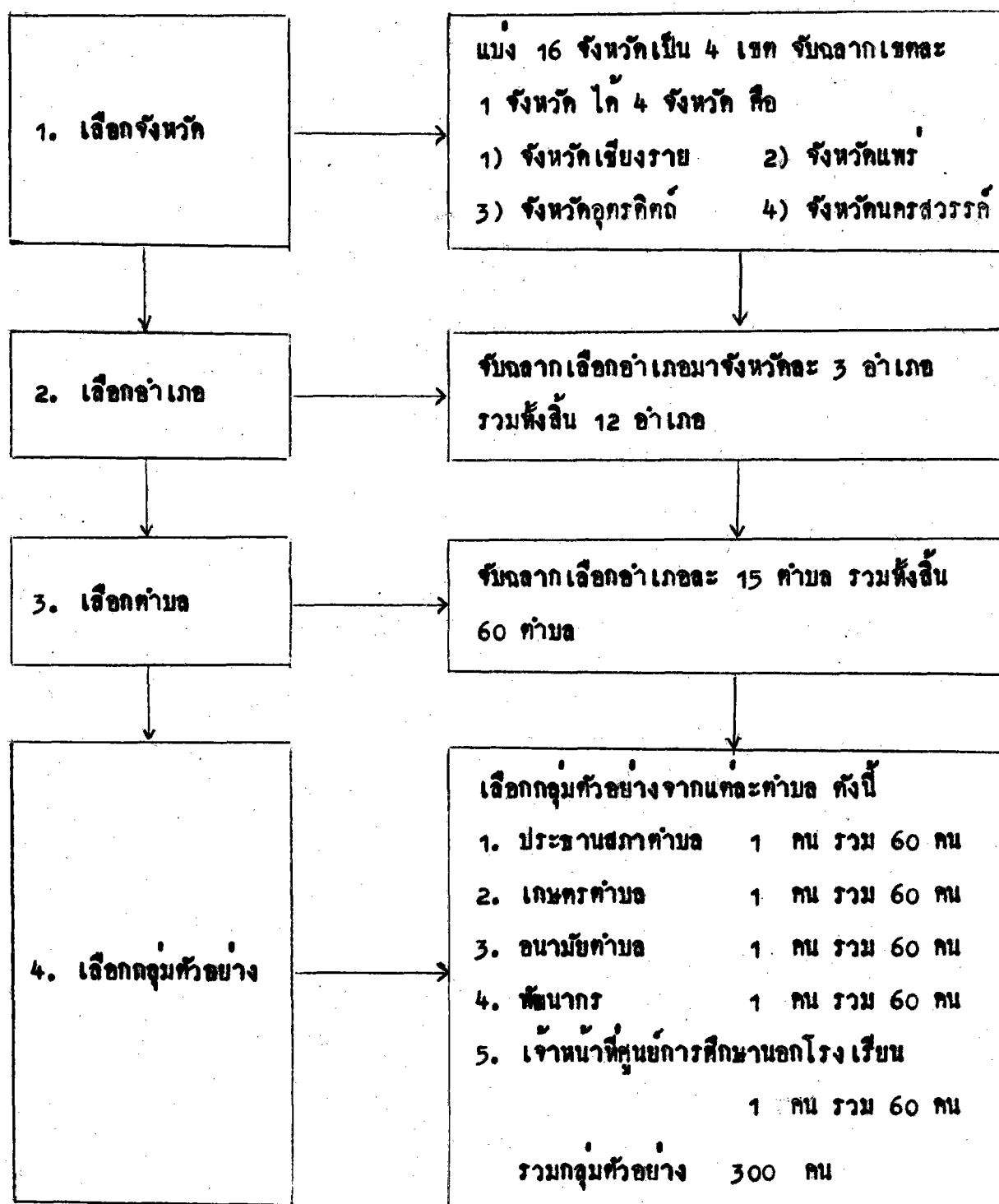
กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คัดเลือกมาจากกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในห้องที่ทำการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ เป็นผู้ที่มีความรู้และเกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกโรงเรียน การพัฒนาชนบท และการทำงานของสภาตำบลโดยตรง รวมทั้งสิ้นประมาณ 300 คน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กรรมการสภาตำบล ได้แก่ ประธานกรรมการสภาตำบล ใน 4 จังหวัด จังหวัดละ 3 อำเภอ อำเภอละ 5 ตำบล รวม 60 คน
2. เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ครูอาสาสมัครเคินสอน หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนในตำบลต่าง ๆ ตำบลละ 1 คน รวมจังหวัดละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 4 จังหวัด เท่ากับ 60 คน
3. เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชนบท ได้แก่ เกษตรตำบล มีตำบลละ 1 คน คิดเป็นจังหวัดละ 15 คน ใน 4 จังหวัด จำนวน 60 คน

4. เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชนบท ได้แก่ เจ้าหน้าที่อนามัยตำบล หรือผอ.ศูนย์ฯ ตำบลละ 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 15 คน รวม 4 จังหวัด จำนวน 60 คน

5. เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชนบท คือพัฒนาการตำบลละ 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 15 คน รวม 4 จังหวัด จำนวน 60 คน

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีเลือกแบบหลายขั้นตอน คำเป็นการตามอำเภอด้วยทั้ง ภาพประกอบ 2 ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การเลือกจังหวัด จัดแบ่งจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมี 16 จังหวัด ออกเป็น 4 เขต ตามลักษณะของสภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้ง แล้วจับฉลากเลือกมาเขตละ 1 จังหวัด เพื่อทำการศึกษา ได้ผลดังนี้

1.1 เขตภาคเหนือตอนบนสุด มี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ จังหวัดที่ได้รับคัดเลือกคือ จังหวัดเชียงราย

1.2 เขตภาคเหนือตอนบน มี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน จังหวัดที่ได้รับคัดเลือกคือ จังหวัดแพร่

1.3 เขตภาคเหนือตอนกลาง มี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก จังหวัดที่ได้รับคัดเลือกคือ จังหวัดอุตรดิตถ์

1.4 เขตภาคเหนือตอนล่าง มี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และนครสวรรค์ จังหวัดที่ได้รับคัดเลือกคือ จังหวัดนครสวรรค์

2. การเลือกอำเภอ การศึกษารุ่นนี้ได้เลือกศึกษาในจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือก ในข้อหนึ่ง โดยเลือกมาศึกษาจังหวัดละ 3 อำเภอ ด้วยวิธีการจับฉลากรวมทั้ง 4 จังหวัด คัดเลือกมาทั้งสิ้น 12 อำเภอ อำเภอที่คัดเลือกมานี้จะเป็นท้องที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การคัดเลือกตำบล จับฉลากคัดเลือกตำบลจากอำเภอที่เลือกมาในข้อ 2 มาอำเภอละ 5 ตำบล รวมจังหวัดละ 15 ตำบล และรวมทั้งสิ้น 4 จังหวัด เป็นจำนวน 60 ตำบล

4. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้ตำบลทั้ง 60 แห่งที่คัดเลือกในข้อ 3 เป็นฐาน ทำเนิการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นผู้นตอบแบบสอบถาม 5 กลุ่มดังนี้

4.1 กรรมการสภาตำบล ได้แก่ ประธานสภาตำบล ตำบลละ 1 คน รวม 60 คน

4.2 เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ครูอาสาสมัครเดินสอน หรือ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบ หรือประสานงาน ในตำบลนั้น ๆ ตำบลละ 1 คน รวม 60 คน

4.3 เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ เกษตรตำบล ตำบลละ 1 คน รวม 60 คน

4.4 เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ อำนวยตำบล หรือผอ.ศูนย์ฯ ตำบลละ 1 คน รวม 60 คน

4.5 เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ พัฒนาการ ตำบลละ 1 คน รวม 60 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เป็นจำนวนทั้งสิ้น 300 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เขต/จังหวัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง					รวม
	ประธาน กรรมการ สภาตำบล	เจ้าหน้าที่ กระทรวง ศึกษาธิการ	เจ้าหน้าที่ กระทรวง เกษตร และสหกรณ์	เจ้าหน้าที่ กระทรวง สาธารณสุข	เจ้าหน้าที่ กระทรวง มหาดไทย	
เชียงใหม่	15	15	15	15	15	75
แพร่	15	15	15	15	15	75
อุตรดิตถ์	15	15	15	15	15	75
นครสวรรค์	15	15	15	15	15	75
รวม	60	60	60	60	60	300

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงเห็นของกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก เกี่ยวกับบทบาทสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ชนบท ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ช่วงคะแนน จำนวน 33 ข้อ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาบทบาทของสภาตำบลที่ระบุในกฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์บทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน
2. สอบถามความพึงเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน จากผู้รู้และผู้เกี่ยวข้องจำนวน 20 คน เช่น เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น กรรมการสภาตำบล ผู้นำในท้องถิ่นและประชาชน แล้วรวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้ไว้เป็นข้อ ๆ
3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างเป็นคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ช่วงคะแนนเรียงลำดับจากน้อยไปมาก และตอนท้ายของคำถามแต่ละข้อ จะเว้นช่องว่างให้เพิ่มความพึงเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่จัดทำเสร็จแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อตรวจสอบความภาษาและข้อคิดเห็นต่าง ๆ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกรรมการสภาตำบลและเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ในจังหวัดพิจิตร จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ
6. นำข้อมูลจากข้อ 5 มาปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้เป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 2 ตอน

178372

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เช่น เพศ อายุ ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง เป็นต้น

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลเกี่ยวกับงานการศึกษา นอกโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีทั้งสิ้น 33 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บทบาทของสภาตำบล	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
(๐) สภาตำบลควรจัดทำป้าย จดหมายข่าวประจำเดือน					
(๐๐) สภาตำบลควรจัดให้มี การรวมกลุ่มประชาชน เพื่อส่งเสริมบ้านอาสัพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู เป็นต้น					

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเพิ่มข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามให้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจให้คะแนน และบันทึกข้อเสนอนั้นเพิ่มเติมไว้เป็นหมวดหมู่ ตามเนื้อหา

2. วิเคราะห์ความถี่ของคะแนน และค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ โดยจำแนกตามประเภทของผู้ตอบออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กรรมการสภาตำบล เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย

3. จัดลำดับความสำคัญของบทบาทของสภาตำบลตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม โดยเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย

4. วิเคราะห์ความสอดคล้องความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Coefficient of Concordance) ของการจัดอันดับ

5. วิเคราะห์ความสอดคล้อง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (Rank Correlation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตร α - Coefficient (Cronbach.

1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1 ค่าเฉลี่ย จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนน
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1971 : 47)

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 (จวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 64)

3. หาค่าความสอดคล้องของการจัดอันดับพหุของสภาพทัศนคติเห็น
 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง (Coefficient
 of Concordance) จากสูตร

$$W = \frac{12S}{K^2 (n^3 - n)}$$

เมื่อ W แทน สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการจัดอันดับ
 S แทน ผลรวมทั้งหมดของอันดับของสิ่งของแต่ละอันดับที่เบี่ยงเบน
 ออกจากคะแนนอันดับเฉลี่ย

K แทน จำนวนผู้จัดอันดับ ในที่นี้หมายถึงจำนวนกลุ่ม
 n แทน จำนวนสิ่งของที่ถูกรับจัดอันดับ ในที่นี้หมายถึงจำนวนข้อ
 คำถามเกี่ยวกับบทบาทของสหาคำขอ

(จำนวน สายยศ และอังกา สายยศ 2528 : 176)

4. หาค่าสหสัมพันธ์ของการจัดอันดับ ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยคำนวณ

ค่า Rank Correlation จากสูตร

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ ρ แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดอันดับ

D แทน ความแตกต่างของอันดับ

N แทน จำนวนข้อคำถาม

(จำนวน สายยศ และอังกา สายยศ 2528 : 73)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
W	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของการจัดอันดับ
S	แทน	ผลรวมทั้งหมดของอันดับคะแนนแต่ละคะแนนที่เบี่ยงเบนจาก คะแนนอันดับเฉลี่ย
K	แทน	จำนวนกลุ่มของผู้จัดอันดับ
n	แทน	จำนวนสิ่งของที่ถูกจัดอันดับ
R	แทน	ลำดับที่ของการจัดอันดับ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของบทบาทสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งห้ากลุ่ม

ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของบทบาทสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของประชาชนสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของบทบาทสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด

ตอนที่ 5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของบทบาทสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของเกษตรกรตำบล

ตอนที่ 6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของบทบาทสภาคำบล
ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ตอนที่ 7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของกลุ่มพัฒนากรคำบล

ตอนที่ 8 วิเคราะห์ความสอดคล้องของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งห้ากลุ่ม

สำหรับการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ให้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

1.00 - 1.80	หมายความว่า	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง"
1.81 - 2.60	หมายความว่า	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ "ไม่เห็นด้วย"
2.61 - 3.40	หมายความว่า	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ "ไม่แน่ใจ"
3.41 - 4.20	หมายความว่า	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ "เห็นด้วย"
4.21 - 5.00	หมายความว่า	ความคิดเห็นอยู่ในระดับ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของสภาคำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษา
นอกโรงเรียนให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 300 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 275 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 91.66 ของแบบสอบถามทั้งหมด ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
แสดงในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	193	70.18
หญิง	82	29.82
รวม	275	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	91	33.09
30 - 40 ปี	113	41.09
41 - 50 ปี	46	16.73
50 ปีขึ้นไป	25	9.09
รวม	275	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	39	14.18
มัธยมศึกษา	26	9.45
ประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่าอนุปริญญา	142	51.65
ปริญญาตรี	65	23.64
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.08
รวม	275	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่ง		
ประธานสภาตำบล	51	18.54
เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	60	21.82
เกษตรตำบล	57	20.73
อนามัยตำบล	51	18.55
พัฒนากรตำบล	56	20.36
รวม	275	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	89	32.36
5 - 10 ปี	101	36.73
10 ปีขึ้นไป	85	30.91
รวม	275	100.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งห้ากลุ่ม

การเสนอข้อมูลต่อไปนี้ เป็นการเสนอความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างห้ากลุ่ม ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ รวม 33 ข้อ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับที่ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งห้ากลุ่ม (N = 275)

ข้อที่	บทบาทสำคัญ	$\bar{X}$	ส.ด.	อันดับที่
1	จัดดำเนินการสำรวจผู้ไม่รู้นหนังสือ	4.22	0.31	14
2	ติดต่ออาสาสมัครมาทำการสอนผู้ไม่รู้นหนังสือ	4.11	0.31	27
3	จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่านิยม เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตร เป็นต้น	4.31	0.32	7
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์การเลือกตั้ง	4.38	0.27	2
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องทราบ	4.27	0.32	11
6	ส่งเสริมการศึกษาพร้อมกับหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.13	0.23	26
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมการศึกษา	4.15	0.32	24
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมาช่วยในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	3.98	0.48	31
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.40	0.28	1

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสำคัญ	$\bar{X}$	ส.ด.	อันดับที่
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.30	0.33	8
11	จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา สาธารณสมบัติของส่วนรวม	4.19	0.35	20
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.35	0.27	5
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.28	0.31	10
14	จัดตั้งศูนย์รับบริจาคแลกเปลี่ยนหนังสือเพื่อบริการ ประชาชนในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	4.11	0.31	27
15	ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน	4.30	0.25	8
16	เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	4.24	0.22	12
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุน พัฒนาหมู่บ้าน	4.20	0.37	16
18	สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น	4.36	0.26	3

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาพคำบอ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
19	จัดประชุมเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาถึงลำดับ ความสำคัญและความต้องการในด้านการศึกษา และการพัฒนา	4.10	0.35	29
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งตลาดนัดภายในตำบล	3.89	0.45	33
21	ส่งเสริมและชักนำให้ประชาชนจัดงานวันเกษกร ในตำบล	3.97	0.39	32
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาและแก้ปัญหา ในท้องถิ่น	4.20	0.27	16
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำวิธีการที่ได้รับการแนะนำ จากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไป ปฏิบัติ	4.20	0.31	16
24	จัดกิจกรรมอบรมด้านจริยธรรมให้แก่ประชาชน	4.08	0.26	30
25	สำรวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการเรียน วิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.15	0.23	24
26	ติดต่อผู้ชำนาญงานมาทำการสอนวิชาชีพ และ กลุ่มสนใจ	4.17	0.34	22
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย	4.20	0.27	16
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกัน อันตรายที่เกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ	4.36	0.31	3
29	จัดประชุมประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารทางราชการ และกิจกรรมในตำบลให้ประชาชนทราบ	4.16	0.25	23

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่	4.24	0.29	12
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล	4.22	0.42	14
32	สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรมการพัฒนาหมู่บ้าน	4.19	0.26	20
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	4.34	0.26	6

จากตาราง 3 พบว่าค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 3.89 - 4.40 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.48 ความพึงพอใจอยู่ในระดับเห็นด้วย คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 มี 18 ข้อ และความพึงพอใจอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 ขึ้นไป มี 15 ข้อ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรก ตามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีดังต่อไปนี้

ข้อ 9 สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.40$)

ข้อ 4 สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.38$)

ข้อ 28 ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.36$)

ข้อ 18 สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น บุคลากรเข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.36$)

ข้อ 12 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อ 33 จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.34$)

ข้อ 3 จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมด้านอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ($\bar{X} = 4.31$)

ข้อ 10 จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.30$)

ข้อ 15 ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.30$)

ข้อ 13 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.28$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนสภาตำบล

การเสนอข้อมูลในตอนนี้ เป็นการ เสนอค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับความสำคัญของ ความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนสภาตำบล เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนสภาตำบล (N = 51)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	ส.ด.	อันดับที่ (R)
1	จัดดำเนินการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือ	4.08	0.35	20
2	ติดต่อหาอาสาสมัครมาทำการสอนผู้ไม่รู้หนังสือ	3.90	0.33	30
3	จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่าน้ำใจ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น	4.20	0.24	11
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง	4.27	0.24	5
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.04	0.24	25
6	ส่งเสริมการศึกษาพร้อมกับหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง	3.96	0.20	28
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมการศึกษา	4.00	0.24	27
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมาช่วยในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	3.82	0.43	32

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาพตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.35	0.23	1
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.29	0.21	4
11	จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา สาธารณสมบัติของส่วนรวม	4.24	0.22	7
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์	4.24	0.22	7
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.24	0.22	7
14	จัดตั้งศูนย์รับบริจาคแลกเปลี่ยนหนังสือเพื่อบริการ ประชาชนในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	3.96	0.12	28
15	ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน	4.08	0.11	20
16	เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	4.08	0.11	20
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุน พัฒนาหมู่บ้าน	4.14	0.32	14
18	สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น	4.33	0.23	3

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
19	จัดประชุมเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาถึงลำดับความสำคัญและความต้องการในด้านการศึกษาและการพัฒนา	4.02	0.22	26
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งกลาคนักภายในตำบล	3.82	0.43	32
21	ส่งเสริมและชักนำให้ประชาชนจัดงานวันเกษตรในตำบล	3.90	0.17	30
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาและแก้ปัญหาในท้องถิ่น	4.16	0.17	12
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ	4.16	0.29	12
24	จัดกิจกรรมอบรมด้านจริยธรรมให้แก่ประชาชน	4.10	0.09	16
25	สำรวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการเรียนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.10	0.17	16
26	ชักชวนผู้ชำนาญงานมาทำการสอนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.06	0.26	24
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุชนาัมย์	4.12	0.15	15
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ	4.35	0.23	1
29	จัดประชุมประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารทางราชการและกิจกรรมในตำบลให้ประชาชนทราบ	4.08	0.15	20
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่	4.24	0.30	6

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่(R)
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล	4.10	0.17	16
32	สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรม การพัฒนาหมู่บ้าน	4.10	0.17	16
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	4.22	0.25	10

จากตาราง 4 พบว่าค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของกลุ่มประชาชนสภาตำบลเกี่ยวกับบทบาทสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.35 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.09 - 0.43 และค่าความพึงพอใจที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงระหว่าง 4.20 - 4.35 ความพึงพอใจทั้ง 33 ข้อ จึงอยู่ในระดับเห็นด้วยกับระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ความพึงพอใจที่อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41 - 4.20$) มี 23 ข้อ และระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}$ ตั้งแต่ 4.21 ขึ้นไป) มี 10 ข้อ

ข้อที่ความพึงพอใจ เห็นด้วยอย่างยิ่ง 10 อันดับแรกตามทัศนะของกลุ่มประชาชนสภาตำบล เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังต่อไปนี้

ข้อ 28 ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้ายและอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อ 9 สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อ 18 สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น บุคลากรเข้าไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.33$)

ข้อ 10 จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน
($\bar{X} = 4.29$)

ข้อ 4 สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.27$)

ข้อ 11 จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของส่วนรวม
($\bar{X} = 4.24$)

ข้อ 12 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
($\bar{X} = 4.24$)

ข้อ 13 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของ
ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.24$)

ข้อ 30 แนะนำให้ประชาชนเข้าใจการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และปฏิบัติตาม
กฎหมายภาษีบำรุงท้องที่ ($\bar{X} = 4.24$)

ข้อ 33 จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา
อาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.22$)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

การเสนอข้อมูลครั้งนี้ เป็นการเสนอค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันกับความสำคัญ ตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับที่ของความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่(R)
1	จัดดำเนินการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือ	4.28	0.41	11
2	ติดต่อหาอาสาสมัครมาทำการสอนผู้ไม่รู้หนังสือ	4.17	0.31	22
3	จัดให้มีการรวมกลุ่ม เพื่อส่งเสริมค่าน้ำใจ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น	4.40	0.31	6
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ การเลือกตั้ง	4.48	0.29	1
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้องทราบ	4.40	0.31	6
6	ส่งเสริมการศึกษาร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.25	0.29	15
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมการศึกษา	4.23	0.28	16
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมาช่วยในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษา	4.08	0.52	29

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสำคัญ	$\bar{x}$	S.D.	อันดับที่ (R)
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.35	0.27	9
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.20	0.43	19
11	จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา สาธารณสมบัติของส่วนรวม	4.20	0.37	19
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.45	0.32	3
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.43	0.28	4
14	จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนหนังสือเพื่อบริการ ประชาชนในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	4.05	0.46	30
15	ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน	4.40	0.31	6
16	เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	4.28	0.31	11
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุน พัฒนาหมู่บ้าน	4.23	0.45	16
18	สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปศึกษาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น	4.42	0.25	5

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
19	จัดประชุมเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาถึงลำดับความสำคัญและความต้องการในด้านการศึกษาและการพัฒนา	4.05	0.49	30
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งตลาดนัดภายในตำบล	3.98	0.56	32
21	ส่งเสริมและชักนำให้ประชาชนจัดงานวันเกษตรกรในตำบล	3.92	0.38	33
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาและแก้ปัญหาในท้องถิ่น	4.28	0.44	11
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ	4.23	0.45	16
24	จัดกิจกรรมอบรมด้านจริยธรรมให้แก่ประชาชน	4.12	0.38	26
25	สำรวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการเรียนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.13	0.32	25
26	ติดต่อผู้ชำนาญงานมาทำการสอนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.12	0.48	26
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย	4.20	0.37	19
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ	4.47	0.32	2

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
29	จัดประชุมประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารทางราชการ และกิจกรรมในตำบลให้ประชาชนทราบ	4.15	0.47	24
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่	4.32	0.39	10
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล	4.12	0.44	26
32	สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรม การพัฒนาหมู่บ้าน	4.17	0.31	22
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	4.28	0.27	11

จากตาราง 5 พบว่าค่าเฉลี่ยของความถี่เห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทสภาพแวดล้อมในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 3.92 - 4.48 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.25 - 0.56 ความถี่เห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ทุกข้ออยู่ในระดับเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อที่เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41 - 4.20$) มี 15 ข้อ และข้อที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.21$ ขึ้นไป) มี 18 ข้อ

ข้อที่เห็นด้วยอย่างยิ่งของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรกเรียงจากมากไปหาน้อย มีดังนี้

- ข้อ 4 สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.48$)
- ข้อ 28 ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ ($\bar{x} = 4.47$)
- ข้อ 12 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.45$)
- ข้อ 13 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.43$)
- ข้อ 18 สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น ($\bar{x} = 4.42$)
- ข้อ 3 จัดให้มีการรวมกลุ่ม เพื่อส่งเสริมด้านอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ($\bar{x} = 4.40$)
- ข้อ 5 เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{x} = 4.40$)
- ข้อ 15 ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน ($\bar{x} = 4.40$)
- ข้อ 9 สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน ($\bar{x} = 4.35$)
- ข้อ 30 แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่ ($\bar{x} = 4.32$)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรตำบล

การเสนอข้อมูลต่อไปนี้ เป็นการเสนอค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันกับ
ความสำคัญ ตามความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรตำบล เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุน
งานการศึกษานอกโรงเรียน

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกร
ตำบล (N = 57)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
1	จัดดำเนินการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือ	4.19	0.37	18
2	ติดต่อหาอาสาสมัครมาทำการสอนผู้ไม่รู้หนังสือ	4.05	0.44	30
3	จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่าน้ำอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกรกร เป็นต้น	4.30	0.43	7
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ การเลือกตั้ง	4.32	0.26	6
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.25	0.30	12
6	ส่งเสริมการศึกษาร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.11	0.17	28
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมการศึกษา	4.25	0.26	12
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมาช่วยในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษา	3.82	0.56	33
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรกร กลุ่มเยาวชน	4.56	0.57	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาพำบด	$\bar{x}$	S.D.	อันดับที่ (R)
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.46	0.36	3
11	จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา สาธารณสุขสมัยใหม่ของส่วนรวม	4.18	0.33	22
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.30	0.28	7
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.25	0.26	12
14	จัดตั้งศูนย์วิจจากแลก เปลี่ยนหนังสือเพื่อบริการ ประชาชนในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	4.18	0.29	22
15	ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยาการแก่ประชาชน	4.35	0.27	5
16	เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนใช้บริการที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	4.25	0.22	12
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุน พัฒนาหมู่บ้าน	4.18	0.29	22
18	สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น	4.46	0.29	3
19	จัดประชุมเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาถึงลำดับ ความสำคัญและความต้องการในด้านการศึกษา และการพัฒนา	4.19	0.44	18

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่(R)
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งตลาดนัดภายในตำบล	3.88	0.40	32
21	ส่งเสริมและชักนำให้ประชาชนจัดวันเกษตรกร ในตำบล	4.12	0.54	27
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาและ แก้ปัญหาในท้องถิ่น	4.23	0.18	17
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำ จากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไป ปฏิบัติ	4.28	0.28	9
24	จัดกิจกรรมอบรมค่านิยมธรรมให้แก่ประชาชน	4.02	0.34	31
25	สำรวจความต้องการของประชาชนที่โครงการ เรียน วิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.18	0.25	22
26	ติดต่อผู้ชำนาญงานมาทำการสอนวิชาชีพและ กลุ่มสนใจ	4.19	0.30	18
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย	4.19	0.30	18
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกัน อันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ	4.28	0.35	9
29	จัดประชุมประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารทางราชการ และกิจกรรมในตำบลให้ประชาชนทราบ	4.25	0.26	12
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุง ท้องที่และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่	4.11	0.20	28

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล	4.28	0.63	9
32	สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรมการพัฒนาหมู่บ้าน	4.18	0.28	22
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	4.49	0.25	2

จากตาราง 6 พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับบทบาทสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.56 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.17 - 0.63 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรตำบล ทุกข้ออยู่ในระดับเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อที่เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41 - 4.20$) มี 16 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} > 4.21$) มี 17 ข้อ

ความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรตำบล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรก เรียงตามลำดับได้ดังนี้

ข้อ 9 สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรกลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.56$)

ข้อ 33 จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.46$)

ข้อ 10 จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน
($\bar{X} = 4.46$)

ข้อ 18 สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น
($\bar{X} = 4.46$)

ข้อ 15 ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากร
แก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อ 4 สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.32$)

ข้อ 3 จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมด้านอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่
กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ($\bar{X} = 4.30$)

ข้อ 12 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
($\bar{X} = 4.30$)

ข้อ 23 สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากหน่วยงาน
ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.28$)

ข้อ 28 ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจาก
ไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้ายและอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.28$)

ข้อ 31 จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล
($\bar{X} = 4.28$)

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

การเสนอข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเสนอคำแนะนำเชิง ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันมีความสำคัญ ตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งได้แก่ อนามัยตำบล หรือองค์กรกึ่ง เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับที่ของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (N = 51)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
1	จัดดำเนินการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือ	4.33	0.23	6
2	ติดต่อหาอาสาสมัครทำการสอนผู้ไม่รู้หนังสือ	4.20	0.24	16
3	จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมบ้านอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น	4.35	0.27	4
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง	4.37	0.28	2
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.18	0.39	17
6	ส่งเสริมการศึกษาร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.22	0.25	15
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมการศึกษา	4.02	0.58	29
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมาช่วยในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	3.96	0.44	31

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาพตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.29	0.25	9
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.16	0.29	21
11	จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรักษา สาธารณสมบัติของส่วนรวม	4.16	0.25	21
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.29	0.25	9
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.16	0.37	21
14	จัดตั้งศูนย์รับบริจาคแลกเปลี่ยนหนังสือเพื่อบริการ ประชาชนในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	4.18	0.23	17
15	ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน	4.39	0.28	1
16	เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	4.29	0.21	9
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุน พัฒนาหมู่บ้าน	4.12	0.47	26
18	สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ภาครัฐ เข้าไปศึกษาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น	4.24	0.22	13

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
19	จัดประชุมเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาถึงลำดับความสำคัญและความต้องการในด้านการศึกษาและการพัฒนา	4.10	0.25	27
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งตลาดนัดภายในตำบล	3.82	0.43	33
21	ส่งเสริมและชักนำให้ประชาชนจัดงานวันเกษตรกรในตำบล	3.92	0.39	32
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาและแก้ปัญหาในท้องถิ่น	4.14	0.32	24
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ	4.06	0.22	28
24	จัดกิจกรรมอบรมค่านิยมธรรมให้แก่ประชาชน	4.02	0.22	29
25	สำรวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการเรียนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.18	0.23	17
26	ติดต่อผู้ชำนาญงานมาทำการสอนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.27	0.23	12
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย	4.37	0.28	2
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้ายและอื่น ๆ	4.35	0.35	4
29	จัดประชุมประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารทางราชการและกิจกรรมในตำบลให้ประชาชนทราบ	4.14	0.16	24

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่	4.24	0.30	13
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่นและผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล	4.31	0.42	8
32	สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรมการพัฒนาหมู่บ้าน	4.18	0.27	17
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	4.33	0.27	6

จากตาราง 7 พบว่าค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้แก่ อนามัยตำบลหรือยุ้งฉางค์ เกี่ยวกับบทบาทสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษา นอกโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.39 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.16 - 0.58 ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของกลุ่มเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ความพึงพอใจทุกข้ออยู่ในระดับเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41 - 4.20$) มี 18 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} > 4.21$) มี 15 ข้อ

ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่มีค่าสูงสุด 10 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีดังนี้

ข้อ 15 ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.39$)

ข้อ 4 สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.37$)

ข้อ 27 ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย ($\bar{X} = 4.37$)

ข้อ 3 จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่านิยม เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่

กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อ 28 ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้ายและอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อ 1 จัดดำเนินการสำรวจดูไม่รู้หนังสือ ($\bar{X} = 4.33$)

ข้อ 33 จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา

อาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.33$)

ข้อ 31 จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่นและผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล ($\bar{X} = 4.31$)

ข้อ 9 สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.29$)

ข้อ 12 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

($\bar{X} = 4.29$)

ข้อ 16 เสนอแนะและชักชวนให้ประชาชนมาใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำ

หมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.29$)

ตอนที่ 7 ความคิดเห็นของกลุ่มพัฒนากรตำบล

การเสนอข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเสนอค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันกับความสำคัญตามความคิดเห็นของกลุ่มพัฒนากรตำบล เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานอันที่ของความคิดเห็นของกลุ่มพัฒนากร (N = 56)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
1	จัดดำเนินการสำรวจข้อมูลไม่รู้นั่งสื่อ	4.20	0.16	20
2	ศึกษาค้นหาอาสาสมัครมาทำการสอนผู้ไม่รู้นั่งสื่อ	4.21	0.17	18
3	จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่านาอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น	4.29	0.32	13
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ การเลือกตั้ง	4.43	0.29	1
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.43	0.29	1
6	ส่งเสริมการศึกษาร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	4.13	0.23	27
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานของ รัฐบาล และเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมการศึกษา	4.21	0.24	18
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมาช่วยในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษา	3.96	0.40	31

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่(R)
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.41	0.28	4
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4.38	0.31	5
11	จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา สาธารณสมบัติของส่วนรวม	4.20	0.56	20
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.43	0.25	1
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.32	0.37	10
14	จัดตั้งศูนย์รับบริจาค แลกเปลี่ยนหนังสือเพื่อบริการ ประชาชนในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	4.16	0.39	24
15	ส่งเสริมและปรับปรุงให้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน	4.25	0.23	16
16	เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการ ให้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	4.27	0.20	15
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์หรือกองทุน พัฒนาหมู่บ้าน	4.34	0.30	9
18	สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการ ในตำบล เช่น บุคลากรเข้าไปฉีดยาป้องกันโรค ให้กับสัตว์ เป็นต้น	4.36	0.31	6

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่(R)
19	จัดประชุมเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาถึงลำดับความสำคัญและความต้องการในด้านการศึกษาและการพัฒนา	4.13	0.33	27
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งกลุ่คนักภายในตำบล	3.91	0.45	33
21	ส่งเสริมและชักนำให้ประชาชนจัดงานวันเกษตรกรในตำบล	3.96	0.44	31
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาและแก้ปัญหาในท้องถิ่น	4.16	0.21	24
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ	4.25	0.26	16
24	จัดกิจกรรมอบรมด้านจริยธรรมให้แก่ประชาชน	4.13	0.26	27
25	สำรวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการเรียนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.14	0.20	26
26	ติดต่อผู้ชำนาญงานมาทำการสอนวิชาชีพและกลุ่มสนใจ	4.20	0.34	20
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย	4.13	0.22	27
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่เกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ	4.36	0.27	6
29	จัดประชุมประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารทางราชการและกิจกรรมในตำบลให้ประชาชนทราบ	4.20	0.20	20

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ (R)
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่	4.32	0.26	10
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล	4.29	0.39	13
32	สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรมการพัฒนาหมู่บ้าน	4.32	0.22	10
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	4.36	0.23	6

จากตาราง 8 พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มพัฒนากรตำบล เกี่ยวกับบทบาทสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 3.91 - 4.43 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.16 - 0.56 และได้ให้ความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงระหว่าง 4.20 - 4.43 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.16 - 0.56 ความคิดเห็นของกลุ่มพัฒนากรตำบลทุกข้อมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับเห็นด้วย ไปจนถึงระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41 - 4.20$) มี 14 ข้อ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.21$) มี 19 ข้อ

ความคิดเห็นของกลุ่มพัฒนากรตำบลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีดังนี้

ข้อ 4 สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.43$)

ข้อ 5 เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
($\bar{X} = 4.43$)

ข้อ 12 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
($\bar{X} = 4.43$)

ข้อ 9 สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร
กลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.41$)

ข้อ 10 จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน
($\bar{X} = 4.38$)

ข้อ 18 สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น บุสส์เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.36$)

ข้อ 28 ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่เกิดจากไฟไหม้
น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.36$)

ข้อ 33 จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา
อาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.36$)

ข้อ 17 รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์หรือกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน
($\bar{X} = 4.34$)

ข้อ 13 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณีและวัฒนธรรมของ
ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.32$)

ข้อ 30 แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่และปฏิบัติตาม
กฎหมายภาษีบำรุงท้องที่ ($\bar{X} = 4.32$)

ข้อ 32 สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดในตำบล
เช่น โดยการอบรม การพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.32$)

ตอนที่ 8 วิเคราะห์ความสอดคล้องของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งห้ากลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 7 เป็นการเสนอความคิดเห็น และการจัดอันดับบทบาทของสภาตำบล ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม รวม 5 กลุ่ม ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำเสนอในตอนที่ 8 นี้ เป็นการพิจารณาว่า การจัดอันดับของ บทบาทสภาตำบลตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้น มีความสอดคล้องกันเพียงใด ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ได้ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนคือ (1) สรุป การจัดอันดับเกี่ยวกับบทบาทสภาตำบล ของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม (2) การหาค่าความสอดคล้อง ในการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มโดยส่วนรวม และ (3) การหาค่าความสอดคล้อง ในการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่

1. สรุปการจัดอันดับบทบาทสภาตำบลของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม

การจัดอันดับบทบาทสภาตำบลตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม และการจัดอันดับทุกกลุ่มโดยส่วนรวม ได้นำเสนอในตาราง 9 เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการนำไปคำนวณค่าความสอดคล้องในข้อ 2 และ 3 ต่อไป

ตาราง 9 สรุปการจัดอันดับบทบาทของสภาตำบลตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างหักกลุ่ม
และความคิดเห็นทุกกลุ่มโดยส่วนรวม

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	กลุ่มและอันดับของบทบาทของสภาตำบล					
		ประธานสภาตำบล	เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	เกษตรกรตำบล	เจ้าหน้าที่พัฒนากรตำบล	รวมทำกลุ่ม	
1	จัดทำแผนการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือ	20	11	18	6	20	14
2	ติดต่อหาอาสาสมัครมาทำการสอนผู้ไม่รู้หนังสือ	30	22	30	16	18	27
3	จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่าน้ำอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร	11	6	7	4	13	7
4	สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง	5	1	6	2	1	2
5	เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องทราบ	25	6	12	17	1	11
6	ส่งเสริมการศึกษาร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง	28	15	28	15	27	26

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสมาคม	กลุ่มและอันดับของบทบาทของสมาคม					
		ประชาชน สภา ตำบล	เจ้าหน้าที่เกษตร ศูนย์ฯ ตำบล	เจ้าหน้าที่พัฒนากร สาธารณสุข ตำบล	รวมทำ กลุ่ม		
7	พิจารณาและวางแผนร่วมกับ หน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชนที่เข้ามาส่งเสริม การศึกษา	27	16	12	29	18	24
8	จัดสรรรายได้ของตำบลมา ช่วยในการจัดกิจกรรมทาง การศึกษา	32	29	33	31	31	31
9	สนับสนุนให้มีการอบรมให้ ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่ม เกษตรกร กลุ่มเยาวชน	1	9	1	9	4	1
10	จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน	4	19	3	21	5	8
11	จัดตั้งคณะกรรมการและ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสุข สมบัติของสวนรวม	7	19	22	21	20	20
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์	7	3	7	9	1	5

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	กลุ่มและอันดับของบทบาทของสภาตำบล					
		ประชาชน สภา ตำบล	เจ้าหน้าที่ ศูนย์ฯ ตำบล	เกษตรกร ตำบล	เจ้าหน้าที่พัฒนากร สาธารณสุข ตำบล	รวมทำ กลุ่ม	
13	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	7	4	12	21	10	10
14	จัดตั้งศูนย์รับบริจาคแลกเปลี่ยน หนังสือ เพื่อบริการประชาชน ในหมู่บ้านที่ขาดแคลน	28	30	22	17	24	27
15	ส่งเสริมและปรับปรุงให้อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็น แหล่งวิทยาการแก่ประชาชน	20	6	5	1	16	8
16	เสนอแนะและชักนำให้ ประชาชนมาใช้บริการให้อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	20	11	12	9	15	12
17	รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้ง สหกรณ์หรือกองทุนพัฒนา หมู่บ้าน	14	16	22	26	9	16
18	สนับสนุนและแนะนำให้ ประชาชนมารับบริการจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไป ให้บริการในตำบล เช่น						

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	กลุ่มและอันดับของบทบาทของสภาตำบล					
		ประธาน สภา ตำบล	เจ้าหน้าที่ ศูนย์ฯ	เจ้าหน้าที่ เกษตร ตำบล	เจ้าหน้าที่ พัฒนากร สาธารณสุข	เจ้าหน้าที่ พัฒนากร ตำบล	รวมหัว กลุ่ม
19	ปศุสัตว์เข้าไปฉีดยาป้องกัน โรคให้กับสัตว์ เป็นต้น จัดประชุมเพื่อให้ประชาชน ได้พิจารณาถึงลำดับความ สำคัญและความต้องการ ในด้านการศึกษาและ การพัฒนา	3	5	3	13	6	3
20	ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้ง ตลาดนัดภายในตำบล	26	30	18	27	27	29
21	ส่งเสริมและชักนำให้ ประชาชนจัดงานวัน เกษตรในตำบล	32	32	32	33	33	33
22	จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วม กันพิจารณาและแก้ปัญหา ในท้องถิ่น	30	33	27	32	31	32
23	สนับสนุนให้ประชาชนนำ วิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจาก หน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชนที่เกี่ยวข้อง ไปปฏิบัติ	12	11	17	24	24	16
		12	16	9	28	16	16

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	กลุ่มและอันดับของบทบาทของสภาตำบล					รวมทำ กลุ่ม
		ประชาชน สภา ตำบล	เจ้าหน้าที่ ศูนย์ ตำบล	เจ้าหน้าที่ เกษตร ตำบล	เจ้าหน้าที่ พัฒนา ตำบล สุข	รวมทำ กลุ่ม	
24	จัดกิจกรรมอบรม จริยธรรมให้แก่ประชาชน	16	26	31	29	27	30
25	สำรวจความต้องการของ ประชาชนที่ต้องการเรียน วิชาชีพและกลุ่มสนใจ	16	25	22	17	26	24
26	ฝึกสอนผู้ชำนาญงานมาทำ การสอนวิชาชีพและกลุ่ม สนใจ	24	26	18	12	20	22
27	ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติ ความสุชนามัย	15	19	18	2	27	16
28	ส่งเสริมให้ประชาชนได้ ร่วมมือกันป้องกันอันตราย ที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ	1	2	9	4	6	3
29	จัดประชุมเพื่อแจ้งข่าวสาร ทางราชการและกิจกรรม ในตำบลให้ประชาชนทราบ	20	24	12	24	20	23

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทสภาตำบล	กลุ่มและอันดับของบทบาทของสภาตำบล					รวมทำ กลุ่ม
		ประชาชน สภา ตำบล	เจ้าหน้าที่ ศูนย์ฯ ตำบล	เกษตรกร ตำบล	เจ้าหน้าที่พัฒนา สาธารณสุข ตำบล	รวมทำ กลุ่ม	
30	แนะนำให้ประชาชนเข้าใจ ในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และปฏิบัติตามกฎหมายภาษี บำรุงท้องที่	6	10	28	13	10	12
31	จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชน ในตำบล	16	26	9	8	13	14
32	สอบถามความคิดเห็นของ ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ที่จัดในตำบล เช่น โครงการอบรม การพัฒนา หมู่บ้าน	16	22	22	17	10	20
33	จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น	10	11	2	6	6	6

2. การหาค่าความสอดคล้องในการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มโดยส่วนรวม

ได้นำค่าการจัดอันดับในตาราง 9 ไปคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการจัดอันดับ (Coefficient of Concordance) ซึ่งได้แก่ $W=0.6327$ และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การจัดอันดับของบรรพาสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มโดยส่วนรวมมีความสอดคล้องกับตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การหาค่าความสอดคล้องในการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายกลุ่ม

ได้นำผลจากการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่างไปคำนวณค่าความสอดคล้องที่จะคู่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงในตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ผลการทดสอบความสอดคล้องในการจัดอันดับจากการคำนวณค่า Rank Correlation ของกลุ่มตัวอย่างที่จะคู่

กลุ่ม	เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	เกษตรกรตำบล	สาธารณสุข	พัฒนากร	รวมห้ากลุ่ม
บรรพาสภา ตำบล	0.6648**	0.6274**	0.4305*	0.7019**	0.8184**
เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ		0.6240**	0.6117**	0.7591**	0.8776**
เกษตรกรตำบล			0.5378**	0.7283**	0.8361**
สาธารณสุข				0.5087**	0.7141**
พัฒนากร					0.8672**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความสอดคล้องในการจัดอันดับในตาราง 10 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์การจัดอันดับ (Rank Correlation) ทุกคู่มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ยกเว้น ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความถี่เห็นของกลุ่มประธานสภาตำบล กับกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพียงคู่เดียวเท่านั้นที่มีค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05

ผลจากการทดสอบแสดงว่า การจัดอันดับบทบาทของสภาตำบล เกี่ยวกับการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน ของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความสอดคล้องกันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน ตามทัศนะของกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาชนบท
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคึกคักเห็นของกรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ที่เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้านี้ต้องการสรุปผลให้ครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือทั้ง 16 จังหวัด การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้จับฉลากเลือกจังหวัดเพื่อทำการศึกษามา 4 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย แพร่ อุตรดิตถ์ และนครสวรรค์ ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคเหนือ 4 เขต คือ ภาคเหนือตอนบนสุด ตอนบน ตอนกลาง และตอนล่าง ตามลำดับ ขึ้นต่อไปได้จับฉลากเลือกอำเภอจาก 4 จังหวัดข้างต้นมาจังหวัดละ 3 อำเภอ รวมอำเภอที่จะทำการศึกษา 12 อำเภอ แล้วจับฉลากเลือกตำบลเพื่อทำการศึกษามาอำเภอละ 5 ตำบล รวมทั้งสิ้น 60 ตำบล กรรมการสภาตำบล และเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ใน 60 ตำบลนั้น ถือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถาม มีทั้งสิ้น 300 คน แยกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 60 คน ได้แก่ กลุ่มประธานสภาตำบล เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พัฒนาการ และเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มโดยส่วนรวม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มต่อบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียน ทั้ง 33 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.89 - 4.40 ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.41 - 4.20) มี 19 ข้อ และความคิดเห็นที่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} > 4.21$) มี 14 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน ($\bar{X} = 4.40$)

2) สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.38$)

3) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.36$)

4) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่เกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.36$)

5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.35$)

2. ความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนสภาตำบล ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนสภาตำบลอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.35 มีข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.41 - 4.20) จำนวน 23 ข้อ และมีข้อที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} > 4.21$) เท่ากับ 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน

2) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้ายและอื่น ๆ

3) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น

4) จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน

5) สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง

3. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.92 - 4.48 มีข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วย 15 ข้อ และเห็นด้วยอย่างยิ่ง 18 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1) สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
2) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น

5) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น

4. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.82 - 4.56 ซึ่งมีข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วย 16 ข้อ และข้อที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 17 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน

2) จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น

3) จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน

4) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น

5) ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน

5. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.39 ข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วย 18 ข้อ และที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 15 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1) ส่งเสริมปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน

2) ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติความสุชนามัย

3) สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง

4) จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค่านิยม เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

5) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ

6. ความถี่เห็นของพัฒนาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.91 - 4.43 ข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมี 14 ข้อ และเห็นด้วยอย่างยิ่งมี 19 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1) สนับสนุนและชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง

2) เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน

5) จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน

7. ความสอดคล้องของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม ค่าความสอดคล้องของการจัดอันดับ (Coefficient of Concordance) ได้ค่า $W=0.6327$ ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ .01 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม จัดเรียงลำดับความหมายของสภาพตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียนที่สอดคล้องกัน

8. ความสอดคล้องของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ ค่าสหสัมพันธ์การจัดอันดับ (Rank correlation) ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกคู่ ยกเว้นระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนสภาพตำบล กับกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คู่เดียวที่มีระดับนัยสำคัญที่ .05 สรุปว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความคิดเห็นในการจัดเรียงลำดับความหมายของสภาพตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียนสอดคล้องกัน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาที่น่าเสนอข้างต้น มีประเด็นที่น่าหยิบยกขึ้นมาพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. ความนึกเห็นโดยส่วนรวม เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความนึกเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลในด้านการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน ไม่ว่าจะพิจารณาโดยส่วนรวมทั้ง 5 กลุ่ม หรือความนึกเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ความนึกเห็นจะอยู่ในระดับเห็นด้วย ถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง กล่าวคือ พิจารณารวมทั้ง 5 กลุ่ม ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.89 - 4.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ค่าเฉลี่ยของความนึกเห็นจะอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.56 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มเห็นด้วยกับกิจกรรมที่น่าเสนอทั้ง 33 ข้อว่าเป็นภาระหน้าที่หรือบทบาทของสภาตำบลที่ควรทำในการสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน

2. บทบาทของสภาตำบล 10 อันดับแรก ถ้าพิจารณามบทบาท 10 อันดับแรกตามความนึกเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นรายกลุ่มและรวมทุกกลุ่ม พบว่า บทบาทที่ทุกกลุ่มจัดไว้ 10 อันดับแรกได้ตรงกันหรือที่เป็นเอกฉันท์ มี 7 บทบาท ดังนี้

1) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มเยาวชน

2) สนับสนุนชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

3) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือกันป้องกันอันตรายต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย เป็นต้น

4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5) จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลด้านประชากร ด้านการศึกษาค้นอาชีพ เป็นต้น

6) จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมค้าอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

7) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนมารับบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น ปศุสัตว์ เข้าไปฉีดยาป้องกันโรคให้กับสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่าบทบาททั้ง 7 ประการนี้ เป็นบทบาทที่เด่นชัด ที่เป็นหน้าที่ทั้ง 5 กลุ่มต่างเห็นตรงกัน โดยจัดอยู่ใน 10 อันดับแรกเหมือนกันทุกกลุ่ม

3. บทบาทของสภาตำบลในอันคัมบรอลงมา เมื่อพิจารณาความคิดเห็นที่ตรงกันของกลุ่มต่าง ๆ ลงไปถึงอันคัมที่ 20 ที่กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งกล่าวได้ว่า จักอันคัมมีความสำคัญอยู่ในระดับรองลงมา มีดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ประชาชน
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรักษาประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- 3) เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทราบ
- 4) เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- 5) จัดดำเนินการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือ
- 6) รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุนหมู่บ้าน
- 7) จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ปัญหาในท้องถิ่น
- 8) สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ
- 9) ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุขอนามัย
- 10) แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่
- 11) จัดประกวดหมู่บ้านดีเด่น และผลงานดีเด่นของประชาชนในตำบล

4. ความสอดคล้องของความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสอดคล้องในการจัดอันคัมของบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียน จะเห็นว่าไม่ว่าพิจารณาความสอดคล้องโดยส่วนรวมทั้ง 5 กลุ่ม หรือพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมีความสอดคล้องกัน หมายถึงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เห็นตรงกันว่าสภาตำบลควรทำบทบาทอะไรสำคัญมากหรือน้อยกว่ากันในการสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียนที่ผลเป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ทั้ง 5 กลุ่ม ได้ทำงานอยู่ในพื้นที่และเห็นว่าสภาตำบลควรทำหน้าที่หรือแสดงบทบาทอะไรบ้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

1.1 เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เห็นด้วยกับบทบาททั้ง 33 ข้อ ดังนั้น บทบาทเหล่านี้ก็นำไปใช้ประกอบในการกำหนดบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียนได้ หรือนำไปคัดแปลงใช้เป็นเครื่องมือสำหรับตรวจสอบว่าสภาตำบลได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เหมาะสมกับบทบาทที่ควรจะเป็นได้ครบถ้วนเหมาะสมเพียงใด

1.2 การกำหนดบทบาทของสภาตำบล หากถือตามน้ำหนักค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแล้วเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำตามลำดับ อาจใช้น้ำหนักคะแนนนี้ในการกำหนดบทบาทของสภาตำบลได้ว่า บทบาทใดควรเน้นมาก หรือน้อย ซึ่งอาจถือเป็นเกณฑ์โดยประมาณได้ว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ควรเป็นบทบาทที่น้ำจะได้มีการปฏิบัติมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ก็ควรเป็นข้อที่มีความสำคัญรองลงมา ทั้งนี้เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 บทบาทของสภาตำบลทั้ง 33 ข้อ กับบทบาทที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นจากเอกสาร และจากข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่บางส่วน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เพียงใดนั้น วิธีการนี้อาจเป็นการชี้แนะคำตอบให้แก่ผู้ตอบ ถ้าหากจะมีการตรวจสอบโดยใช้วิธีการอื่น เช่น ให้ผู้ตอบตอบความคิดเห็นโดยเสรี หรือใช้เทคนิคเดลฟาย แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ ก็จะสามารถกำหนดบทบาทของสภาตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 บทบาทของสภาตำบลจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการพิจารณาจากทัศนะของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในท้องถิ่น ถ้าหากจะตรวจสอบความคิดเห็นของกลุ่มอื่นบ้าง เช่น กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มผู้บริหาร และประชาชนด้วย ก็จะทำให้ทราบทัศนะของคนหลาย ๆ กลุ่ม สามารถนำข้อมูลที่ได้มากำหนดบทบาทของสภาตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การปกครอง, กรม คู่มือคณะกรรมการสภาตำบลตามโครงการพัฒนาพลเมือง
ระบอบประชาธิปไตย โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2519, 357 หน้า
- _____ คู่มือคณะกรรมการสภาตำบล พิมพ์ครั้งที่ 8 โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
2520, 378 หน้า
- _____ คู่มือฝึกอบรมคณะกรรมการสภาตำบล ไทยมิตรการพิมพ์ 2522,
314 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม รวมบทความการศึกษานักเรียนใหญ่ โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว 2517, 322 หน้า
- _____ กรมการศึกษานอกโรงเรียน รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์ 2522, 136 หน้า
- _____ รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 3 โรงพิมพ์ที่ระพีพัฒนา
2523, 425 หน้า
- _____ รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 4 โรงพิมพ์เพชรสยาม
การพิมพ์ 2525, 482 หน้า
- _____ 3 ปีกรมการศึกษานอกโรงเรียน โรงพิมพ์ข่าวพาณิชย์ 2525, 173 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา, ศูนย์ รายงานการประชุมสัมมนา
ผู้บริหารและประสานงานระดับท้องถิ่น 2525, 75 หน้า อักสำเนา
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์, ศูนย์ งานการศึกษานอกโรงเรียน
2524, 48 หน้า อักสำเนา
- จักรกฤษณ์ นรนิติคุณการ การบริหารงานพัฒนาชนบท สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์
2527, 309 หน้า
- เชิษรศรี วิวิธสิริ จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2527, 200 หน้า อักสำเนา
- ดิเรก ฤกษ์ทราย การพัฒนาชนบท กรุงเทพมหานครการพิมพ์ 2527, 214 หน้า

ถนัด ม่วงมณี การศึกษานอกโรงเรียนและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โรงพิมพ์
เสียงเสียง 2527, 271 หน้า

พิทวดี ไชยงยศ บทบาทของสภาตำบลในการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521,
63 หน้า อักสำเนา

ทองอยู่ แก้วไทรยะ "การศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบท หัวใจของการศึกษานอกโรงเรียน"
รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 4 เพชรสยามการพิมพ์ 2525,
482 หน้า

นิคม ทังคะพิภพ สถิติเบื้องต้นทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก 295 หน้า อักสำเนา

บุญเลิศ นาคแก้ว การศึกษากับการพัฒนาชนบท พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2525, 358 หน้า

เบญจา ชันไพบูลย์ ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 118 หน้า อักสำเนา

ปฐม นิคมานนท์ การศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2522, 106 หน้า อักสำเนา

ประดิษฐ์ แป้นแก้ว คู่มือกรรมการสภาตำบล อุทัยธานี ประสพโชคการพิมพ์
2523, 130 หน้า

ประหยัด หงษ์ทองคำ การปกครองท้องถิ่นไทย ไทยวัฒนาพานิช 2523, 221 หน้า

เป็รื่อง งามจันทร์ การพัฒนาสภาตำบล โรงพิมพ์มิตรสยาม 2523, 137 หน้า

เป็รื่อง งามจันทร์ และชาติรี ดิเรกศรี การบริหารงานสภาตำบล โรงพิมพ์
มิตรสยาม 2512, 188 หน้า

พัฒน์ สุจ้านงค์ การพัฒนาชนบทแบบผสมผสานสำหรับประเทศไทย ไทยวัฒนาพานิช
2524, 323 หน้า

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2
ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 286 หน้า

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ การพัฒนาชุมชน พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2526,
286 หน้า

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ หลักการวิจัยทางการศึกษา โอเดียนสโตร์ 2527, 211 หน้า
สุนทร โคตรบรรเทา การศึกษานอกระบบโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 6 อักษรสยาม
การพิมพ์ 2526, 123 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ห้า พ.ศ. 2525 - 2529 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย 2524, 433 หน้า

อนันต์ ศรีโสภะ หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 3 วัฒนาพานิช 2527, 312 หน้า
อุดม เขยกิจวงศ์ การศึกษานอกระบบโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 อมรการพิมพ์ 2527,
348 หน้า

อุณา นพคุณ การศึกษานอกระบบโรงเรียน โรงพิมพ์เจริญยุค 2523, 207 หน้า

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd.
ed., New York, Harper, 1970. 752 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and
Education. 4th. ed., New York, McGraw-Hill, Inc., 1971. 529 p.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

19 พฤศจิกายน 2528

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อทำการวิจัย

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง "บทบาทของสภาตำบล ในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ชนบทภาคเหนือ" ตามทัศนะของ เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้แล้วขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความถึกเห็นว่าท่านมีความเห็นด้วยเพียงใดที่สภาตำบลควรจะมีบทบาทหรือมีส่วนในการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียน ข้อมูลเหล่านี้จะรักษาไว้เป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อน้ำที่การงานของท่านแต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ตามความประสงค์ด้วย หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา มณีรัตน์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล
ในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน

คำอธิบาย

แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายที่รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน ของสภาตำบลในเขตภาคเหนือ ในฐานะที่ท่านเป็นผู้หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ชนบท ท่านเห็นว่าสภาตำบลควรจะสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ โดยขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในเรื่องการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียนของสภาตำบล โปรดพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่เพียงใดว่าสภาตำบลควรจะทำหน้าที่ในแต่ละข้อในแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน ว่างานสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำมากน้อยเพียงใด

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย
☐ หญิง
2. ตำแหน่ง ☐ ประธานสภาตำบล
☐ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
☐ เกษตรตำบล
☐ ออเนย์ตำบล หรือองค์กร
☐ พัฒนาการตำบล
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
3. ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ ต่ำกว่า 5 ปี
☐ 5 - 10 ปี
☐ 10 ปีขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษา
☐ ประกาศนียบัตร หรือเทียบเท่าอนุปริญญา
☐ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี
5. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
☐ 30 - 40 ปี
☐ 41 - 50 ปี
☐ 50 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 บทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน

คำถาม ท่านเห็นด้วยหรือไม่เพียงใดว่าสภาตำบลควรจะมีบทบาทหรือมีส่วนในการดำเนินงานในข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

บทบาทของสภาตำบล	ความถี่เห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. จัดดำเนินการสำรวจ ผู้ไม่รู้หนังสือ					
2. ติดต่อหาอาสาสมัครมาทำ การสอนผู้ไม่รู้หนังสือ					
3. จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อ ส่งเสริมค่าน้ำใจ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น					
4. สนับสนุนและชักชวนให้ ประชาชนไปใช้สิทธิการ เลือกตั้ง					
5. เสนอแผนพัฒนาตำบลใน หน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชนที่เกี่ยวข้องทราบ					
6. ส่งเสริมการศึกษาพร้อมกับ หน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชนที่เกี่ยวข้อง					

บทบาทของสภาตำบล	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. ดำเนินการพิจารณาและ วางแผนร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐบาลและเอกชนที่ เข้ามาส่งเสริมการศึกษา					
8. จัดสรรรายได้ของตำบล มาช่วยในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษา					
9. สนับสนุนให้มีการอบรมให้ ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน					
10. จัดให้มีการอบรมให้ความ รู้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่ม เกษตรกร กลุ่มเยาวชน					
11. จัดตั้งคณะกรรมการและ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษา สาธารณสมบัติ ของ ส่วนรวม					
12. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนรู้จักใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์					

บทบาทของสภาตำบล	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น					
14. จัดตั้งศูนย์รับบริจาค แลกเปลี่ยนหนังสือเพื่อ บริการประชาชนในหมู่ บ้านที่ขาดแคลน					
15. ส่งเสริมและปรับปรุง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้เป็นแหล่งวิทยากรแก่ ประชาชน					
16. เสนอแนะและชักนำให้ ประชาชนมาใช้บริการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน					
17. รวบรวมประชาชนเพื่อจัด ตั้งสหกรณ์ หรือกองทุนพัฒนา หมู่บ้าน					
18. สนับสนุนและแนะนำให้ ประชาชนมารับบริการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เข้าไปให้บริการในตำบล เช่น บุสส์ตัวเข้าไปศึกษา ป้องกันโรคให้กับสัตว์ เป็นต้น					

บทบาทของสภาตำบล	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
19. จัดประชุมเพื่อให้ประชาชน ได้พิจารณาถึงลำดับความ สำคัญและความต้องการ ในด้านการศึกษาและการ พัฒนา					
20. ส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้ง ตลาดนัดภายในตำบล					
21. ส่งเสริมและชักนำให้ ประชาชนจัดงานวันเกษตรกร ในตำบล					
22. จัดประชุมประชาชนเพื่อ ร่วมกันพิจารณาและแก้ ปัญหาในท้องถิ่น					
23. สนับสนุนให้ประชาชนนำ วิชาชีพที่ได้รับการแนะนำ จากหน่วยงานของรัฐและ เอกชนที่เกี่ยวข้องไป ปฏิบัติ					
24. จัดกิจกรรมอบรมด้าน จริยธรรมให้แก่ประชาชน					

บทบาทของสภาตำบล	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
25. สำรวจความต้องการของ ประชาชนที่ต้องการเรียน วิชาชีพและกลุ่มสนใจ					
26. ติดต่อผู้ชำนาญงานมาทำ การสอนวิชาชีพและกลุ่ม สนใจ					
27. ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติ ตามสุขอนามัย					
28. ส่งเสริมให้ประชาชนได้ ร่วมมือกันป้องกันอันตราย ที่จะเกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรผู้ร้าย และอื่น ๆ					
29. จัดประชุมประชาชนเพื่อ แจ้งข่าวสารทางราชการ และกิจกรรมในตำบลให้ ประชาชนทราบ					
30. แนะนำให้ประชาชนเข้าใจ ในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และปฏิบัติตามกฎหมายภาษี บำรุงท้องที่					

บทบาทของสภาตำบล	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
31. จัดประกวดหมู่บ้านดี เก่ง และผลงานดี เก่งของ ประชาชนในตำบล					
32. สอบถามความคิดเห็นของ ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ที่จัดในตำบล เช่น โครงการ การอบรม การพัฒนา หมู่บ้าน					
33. จัดทำขอมูลต่าง ๆ ของ ตำบล เช่น ขอมูลด้าน ประชากร การศึกษา อาชีพ เป็นต้น					

บทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน
ในพื้นที่ชนบทภาคเหนือ

บทคัดย่อ

ของ

ปรีชา มณีรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2531

งานวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษาของโรงเรียน ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น 5 กลุ่ม คือ ประธานสภาตำบล เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พยานกร และเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัด และ (2) เพื่อศึกษาความสอดคล้องของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่กิ่งก้อว

การวิจัยครั้งนี้ต้องการสรุปผลให้ครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือทั้ง 16 จังหวัดได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มหลายขั้นตอน ขั้นแรกสุ่มจังหวัดมา 4 จังหวัด แต่ละจังหวัดสุ่มมา 3 อำเภอ แต่ละอำเภอสุ่มมา 5 ตำบล รวมตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 60 ตำบล แต่ละตำบลกำหนดเอาเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งกิ่งก้อวข้างต้นเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งละ 60 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าตามซึ่งเป็นแนวทางของสภาตำบล 33 ข้อ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยเพียงใดกับบทบาทเหล่านั้น

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง 300 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 275 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.66 ของแบบสอบถามทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และการคำนวณค่าความสอดคล้องของการจัดอันดับ คือ Coefficient of concordance กับ Rank correlation สรุปผลการศึกษามีดังนี้

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่มหรือพิจารณารวมทั้ง 5 กลุ่ม ค่าเฉลี่ยของข้อความทุกข้ออยู่ในระดับที่เห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับบทบาททั้ง 33 ข้อนั้น

2. บทบาทของสภาตำบลที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มให้น้ำหนักความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน (2) สนับสนุนและชักจูงให้ประชาชนไม่ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง (3) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนใช้บริการที่หน่วยงานต่าง ๆ นำบริการ

- ไม่ให้ (4) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ในท้องถิ่น และ
(5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3. การจัดอันดับความสำคัญของบทบาทสภาตำบลของกลุ่มที่มีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะพิจารณาโดยส่วนรวมทั้ง 5 กลุ่ม หรือพิจารณาความถี่เห็นของกลุ่มเป็นรายกลุ่ม

4. ถ้าพิจารณาจัดอันดับของบทบาทของสภาตำบลในการสนับสนุนงานการศึกษา นอกโรงเรียน เฉพาะที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เห็นสอดคล้องกันเป็นเอกฉันท์ มีดังนี้

4.1 ความเห็นตรงกัน 10 อันดับแรก ได้ตรงกันหรือที่เป็นเอกฉันท์ 7 บทบาทเรียงตามลำดับดังนี้ คือ (1) สนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ (2) รักษาอนามัยประชาชนให้ดีขึ้นในการเลือกตั้ง (3) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมมือป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ (4) ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (5) จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ของตำบล เช่น ข้อมูลประชากร การศึกษาค้นคว้า เป็นต้น (6) จัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมอาชีพ และ (7) สนับสนุนและแนะนำให้ประชาชนรับบริการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น

4.2 บทบาทของสภาตำบลในอันดับรองลงมา ที่กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเห็นตรงกัน ได้แก่ (1) ส่งเสริมและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (2) ส่งเสริมให้ประชาชนรักษาประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น (3) เสนอแผนพัฒนาตำบลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ (4) เสนอแนะและชักนำให้ประชาชนมาใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (5) จัดดำเนินการสำรวจดูไม่รู้จักหนังสือ (6) รวมกลุ่มประชาชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ หรือกองทุนหมู่บ้าน (7) จัดประชุมประชาชนเพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ปัญหาในท้องถิ่น (8) สนับสนุนให้ประชาชนนำวิชาชีพที่ได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติ (9) ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามสุรณามัย (10) แนะนำให้ประชาชนเข้าใจในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และปฏิบัติตามกฎหมาย และ (11) จัดประกวดหมู่บ้านดี เก่ง และของานดี เก่งของประชาชนในตำบล

THE ROLE OF TAMBOL COUNCIL IN SUPPORTING NONFORMAL
EDUCATION IN NORTHERN RURAL AREAS

AN ABSTRACT

BY

PREECHA MANEERATANA

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree

at Srinakharinwirot University

February 1988

This research had two purposes: (1) to study the role of the Tambol Council in supporting nonformal education as perceived by five groups of local authorities, namely, Tambol Council Chairers, Tambol Agricultural Workers, Public Health Workers, Community Development Workers, and Provincial Nonformal Education Staff, and (2) to study the concordance of opinions of those authorities.

The sample was chosen by using a multi-stage random sampling technique from four provinces, three districts in each province, and five Tambols in each district, totaling 60 Tambols; and 60 authorities in each group were included in the sample, totaling 300.

The instrument used in collecting data was the rating-scale opinion questionnaire, including 33 items on the role of the Tambol Council. Three hundred questionnaire copies were sent out to the respondents, and 275 copies, or 91.66 % returned. The statistics used in analysing data included the mean, coefficient of concordance, and rank correlation.

The major findings were as follows:

1. The opinions of the sample, when considered as a whole or in individual groups, the means were at agreeable and strongly agreeable levels. This showed that the sample agreed to all 33 items on the role.

2. The role of the Tambol Council rated in the first five priorities included: (1) supporting the training for various groups of people, such as housewives, farmers, and youths, (2) persuading people to go to vote, (3) supporting and advising people to use services rendered by government agencies, (4) promoting people to cooperate in preventing local disasters, and (5) promoting people to use leisure time.

3. The priorities of the role of the Tambol Council were concorded with statistical significance when considered as a whole or in pairs.

4. When considered the priorities of the role of the Tambol Council in supporting nonformal education, five groups of samples had concordance of opinions as follows:

4.1 The first priorities in seven roles included: (1) supporting the training for various groups of people, (2) persuading people to go to vote, (3) promoting people to cooperate in preventing local disasters, (4) promoting people to use leisure time, (5) gathering data of the Tambol, such as on population, education, and occupation, (6) organizing vocational groups, and (7) supporting and advising people to use services rendered by government agencies.

4.2 The second priorities included: (1) promoting and improving village reading centers, (2) promoting people to observe local traditions and cultures, (3) reporting the Tambol development plans to agencies concerned, (4) advising and persuading people to use village reading centers, (5) making a survey of illiterates, (6) organizing people's groups, such as cooperatives groups and village fund groups, (7) conduction meetings for people to consider local problems, (8) supporting people to use knowledge gained from the authorities in practice, (9) supporting people to follow public health rules, (10) advising people to understand how to pay tax and obey laws, and (11) making contests of outstanding villages and people in the Tambol.